

**СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
СУМСЬКИЙ ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД (ЯСЛА-САДОК)
№25 «БІЛОСНІЖКА» м.СУМИ, СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

КОНСУЛЬТАЦІЯ

**«Взаємодія вчителя-логопеда
з родинами вихованців»**

Питання взаємодії з батьками, які виховують дитину з порушенням мовлення, є достатньо актуальним на сьогоднішній день через те, що корекційно-розвиткова робота з дитиною з порушенням мовлення є ефективнішою, якщо вона проводиться в тісній співпраці з батьками.

Батьки є найближчими людьми для дитини, вони мають найбільший вплив на її розвиток, у тому числі і на розвиток мовлення. Батьки несуть відповідальність за виховання і навчання дитини, вони повинні знати, як правильно допомогти дитині з порушенням мовлення.

Питання взаємодії з батьками, які виховують дитину з порушенням мовлення, розглядали багато українських вчених.

Н. О. Алексєєва, Т. Г. Бондаренко, Л. І. Бондарчук, М. І. Волкова, Т. М. Єлфимова, Н. В. Зелінська, Л. М. Кіселева, В. І. Лалаєва, М. Є. Маркова, Н. М. Микитенко, А. О. Ольхова, Т. В. Осмак, В. І. Підкасистий, Л. А. Смирнова, О. О. Трофименко, Г. М. Філіппова, Н. В. Шахова та інші відзначають важливість співпраці логопеда з батьками дитини з порушенням мовлення. Вони розробляють різні моделі взаємодії, які допомагають батькам краще зрозуміти природу порушення мовлення їхньої дитини, навчитися прийомам допомоги їй вдома та отримати психологічну підтримку.

І. І. Мазурова у своїх працях обґрунтувала необхідність і важливість співпраці логопеда з батьками дитини з порушенням мовлення. Вона розробила модель взаємодії логопеда з батьками, яка включає в себе такі етапи:

- ознайомлення батьків з дитиною та її порушенням мовлення;
- навчання батьків прийомам допомоги дитині вдома;
- співпраця логопеда з батьками у процесі корекційного процесу.

Н. І. Мірошніченко, розглядає взаємодію логопеда з батьками дитини з порушенням мовлення як складний і багатогранний процес, який вимагає від обох сторін відповідальності, взаєморозуміння та готовності до співпраці. Вона виділяє такі основні завдання взаємодії логопеда з батьками:

- інформування батьків про природу порушення мовлення дитини та його вплив на її розвиток;
- навчання батьків прийомам допомоги дитині вдома;
- психологічна підтримка батьків.

Н. І. Гавриленко, розглядає взаємодію логопеда з батьками дитини з порушенням мовлення як важливий фактор успішної корекційної роботи. Вона розробила програму навчання батьків прийомам допомоги дитині з порушенням мовлення вдома.

Ефективна взаємодія логопеда з батьками дитини з порушенням мовлення може забезпечити наступні результати:

- батьки краще зрозуміють природу порушення мовлення їхньої дитини;

батьки навчаться прийомам допомоги дитині вдома;
батьки отримують психологічну підтримку.

В результаті цього дитина з порушенням мовлення матиме більше шансів на успішний розвиток.

Форми роботи з батьками, які виховують дитину з порушенням мовлення, можуть бути різними. Вони можуть бути індивідуальними або груповими, очними або дистанційними.

Індивідуальні форми роботи з батьками

Індивідуальні консультації. Логопед проводить консультації з батьками, щоб обговорити стан мовлення дитини, методи корекційної роботи, які використовуються, та відповідати на запитання батьків. Консультації для батьків щодо мовленнєвого та загального психофізичного розвитку дитини можуть бути епізодичними чи регулярними, тематика їх різноманітна. Консультації дають змогу глибоко висвітлити більш вузькі питання корекційно-розвивального процесу. Форми проведення консультацій можуть бути різними: кваліфіковане повідомлення фахівця з наступним обговоренням; обговорення статті, заздалегідь прочитаної всіма запрошеними на консультацію; практичне заняття, наприклад, на тему «Закріплення вимови звука в словах».

Індивідуальні заняття з батьками. Логопед може проводити заняття з батьками, щоб навчити їх прийомам допомоги дитині вдома.

Індивідуальні бесіди логопеда з батьками – найбільш доступна та поширена форма встановлення зв'язку з сім'єю, систематичного спілкування з батьком і матір'ю дитини, іншими членами сім'ї. Найважливіший ознакою бесіди є двостороння активність.

Групові форми роботи з батьками

Групові консультації, семінари, які проводить вчитель-логопед, важливо побудувати так, щоб вони не були формальними, а по можливості залучали батьків для вирішення проблем, розвивали дух плідної співпраці, так щоб батьки не слухали довгих і повчальних доповідей педагога. Логопед проводить консультації з групою батьків, щоб обговорити загальні питання, пов'язані з порушеннями мовлення у дітей.

Групові заняття з батьками. Логопед може проводити заняття з групою батьків, щоб навчити їх прийомам допомоги дитині вдома.

Підсумком логопедичної роботи може виступати спільне *свято дітей із батьками*, що слугуватиме додатковим стимулом активізації корекційно-розвиткової роботи вдома. Свята для дітей з порушеннями мовлення є важливим інструментом у їхньому розвитку. Вони допомагають дітям розвивати комунікативні навички, підвищувати самооцінку, усвідомлювати необхідність правильного мовлення та закріплювати пройдений матеріал.

Для того, щоб свята були ефективними, до них висуваються такі вимоги:

- мовленнєвою основою свята має стати те, що діти готували вдома з батьками, що допоможе дітям відчутти свою значущість і відповідальність;
- батьки та діти повинні активно брати участь у святі, учитель-логопед може взяти на себе організаційні моменти, а ролі виконують діти та батьки; це допоможе дітям відчутти себе більш впевнено та самостійно;
- тематика свят повинна охоплювати різні сторони мовленнєвого розвитку дитини, це допоможе дітям розвивати всі аспекти мовлення.

У групах компенсуючого типу для дітей з порушеннями мовлення на початковому етапі доцільно проведення *круглого столу*, де батьки мають змогу познайомитись один з одним, окреслити коло власних проблем, висловити думки щодо подолання мовленнєвих вад, поділитися досвідом стосовно навчання та виховання дітей.

Для проведення круглого столу можна використовувати різні методи

Дискусійні питання: батькам можна задати відкриті запитання, які спонукають до обговорення. Наприклад, «З якими проблемами ви стикаєтесь у вихованні дитини з мовленнєвими порушеннями?» або «Які методи ви використовуєте для подолання мовленнєвих порушень у своїй дитині?»

Аналіз педагогічних ситуацій: батькам можна надати приклади педагогічних ситуацій та попросити їх проаналізувати їх. Це допоможе їм краще зрозуміти, як працює система освіти для дітей з мовленнєвими порушеннями.

Повідомлення фахівців з проблеми: батькам можна запросити фахівців, які працюють з дітьми з мовленнєвими порушеннями, щоб вони розповіли про свою роботу. Це допоможе батькам отримати актуальну інформацію про те, як допомогти своїй дитині.

Обмін досвідом батьків: батькам можна створити можливість обмінятися досвідом між собою. Це може бути дуже цінним, оскільки батьки можуть поділитися своїми успіхами та невдачами, а також отримати поради від інших батьків.

Відповіді на питання фахівців: батькам можна задати фахівцям будь-які питання, які їх цікавлять. Це допоможе їм отримати відповіді на всі свої запитання.

Крім того, на круглому столі можна показати батькам відкрите заняття з дітьми (або відеозапис). Це допоможе батькам побачити, як працюють педагоги з дітьми, і що вони використовують для навчання та виховання.

Також можна організувати виставку літератури для дітей і батьків по проблемі.

Нарешті, на круглому столі можна розповісти батькам про сутність навчання дошкільників, його специфіку, яка полягає у використанні ігрових прийомів.

Наведемо приклади питань, які можна обговорювати під час круглого столу в залежності від обраної теми.

Тема «Вплив порушення мовлення на розвиток дитини».

Мета круглого столу: ознайомити батьків з впливом порушення мовлення на розвиток дитини, зокрема на її соціальну адаптацію, навчання та особистісний розвиток.

Під час круглого столу логопед може обговорити такі питання: причини та види порушень мовлення, вплив порушення мовлення на розвиток дитини, методи корекційної роботи з дітьми з порушенням мовлення, роль батьків у корекційному процесі.

Тема «Як допомогти дитині з порушенням мовлення вдома»

Мета круглого столу: навчити батьків прийомам допомоги дитині з порушенням мовлення вдома.

Під час круглого столу логопед може обговорити такі питання: прийоми розвитку фонетичного слуху та артикуляції, прийоми розвитку лексики та граматики, прийоми розвитку зв'язного мовлення, прийоми створення сприятливого середовища для розвитку мовлення дитини.

Тема «Психологічна підтримка батьків дитини з порушенням мовлення»

Мета круглого столу: надати батькам психологічну підтримку.

Під час круглого столу логопед може обговорити такі питання: емоційний стан батьків дитини з порушенням мовлення, способи подолання негативних емоцій, важливість підтримки близьких людей, можливості отримання професійної психологічної допомоги.

Ці приклади можна використовувати як основу для розробки власного круглого столу. При цьому важливо враховувати конкретні потреби батьків і дітей, з якими працює логопед. Круглий стіл з батьками може бути ефективним способом взаємодії з ними та надання їм необхідної підтримки.